

Advies van het Europees Comité van de Regio's over de tenuitvoerlegging van de mondiale klimaatovereenkomst — Een territoriale benadering van COP22 in Marrakesh

(2017/C 088/09)

Rapporteur: Francesco Pigliaru (IT/PSE), voorzitter van het regiobestuur van Sardinië**Referentiedocument:** initiatiefadvies**BELEIDSAANBEVELINGEN****HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S**

1. is van mening dat de in Parijs bereikte mondiale klimaatovereenkomst een aanzienlijke prestatie is, gezien het feit dat zij universeel, bindend en evenwichtig is. De overeenkomst omvat een actieplan om de toenemende opwarming van de aarde deze eeuw ruim beneden de 2 °C te houden en zelfs te streven naar een stijging van hooguit 1,5 °C ten opzichte van het niveau van 1990. Dat is bijzonder belangrijk omdat met het uitgestippelde pad naar decarbonisatie een betrouwbare gids voor de besluitvormers op alle niveaus is gecreëerd, dure afhankelijkheid van koolstofintensieve investeringen wordt vermeden, en rechtszekerheid en duidelijke richtsnoeren voor bedrijven en investeerders worden geboden. De 22e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (COP22 UNFCCC) heeft als taak het positieve momentum vast te houden en bijzondere aandacht te besteden aan de operationalisering van de in de overeenkomst neergelegde mechanismen.

2. Maar zelfs als de huidige voorgenomen nationale verbintenissen volledig worden nagekomen, zullen deze niet volstaan om de doelstellingen te bereiken. Er zijn extra maatregelen nodig van regio's en steden, die nauw verbonden zijn met lokale gemeenschappen en gebieden. Niet onbelangrijk is dat de partijen hun geactualiseerde bijdragen zo snel mogelijk, liefst al in het kader van de faciliterende dialoog in 2018, dienen voor te leggen. Wat het EU-standpunt betreft houdt het Europees Comité van de Regio's (CvdR) vast aan zijn pleidooi voor een vermindering van de broeikasgasemissies met 50 % in 2030 opdat de wereldwijde broeikasgasemissies zo snel mogelijk hun maximum bereiken en tegen 2050 of kort daarna geleidelijk moeten zijn afgeschaft.

3. De EU draagt met haar hoogontwikkelde systeem van *multilevel governance* een bijzondere verantwoordelijkheid en moet harmonieus en ambitieus leiderschap laten zien in de strijd tegen klimaatverandering. Het CvdR is derhalve ingenomen met de tijdige ratificatie van de Overeenkomst van Parijs door de Europese Unie en verzoekt de lidstaten die de overeenkomst nog niet hebben geratificeerd, dit zo snel mogelijk te doen. Het CvdR verzoekt de Europese Commissie en de lidstaten ook om het klimaat- en energiekader 2030 en het stappenplan voor 2050 bij te werken en te specificeren met het oog op de naleving van de verplichting van de overeenkomst om langetermijnstrategieën ter bevordering van lage broeikasgasemissies voor het midden van de eeuw te formuleren. Het CvdR zou graag zien dat zij zo snel mogelijk met dit proces beginnen teneinde een breed debat mogelijk te maken waarbij de vertegenwoordigers van nationale, regionale en plaatselijke autoriteiten alsook maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven nauw worden betrokken.

Multilevel governance

4. Het CvdR constateert dat het belang van *multilevel governance* in het klimaatbeleid wordt erkend in de Overeenkomst van Parijs. Dit beginsel moet nu in praktijk worden gebracht op alle overheidsniveaus teneinde verbindingen tot stand te brengen en gaten te dichten tussen nationale, regionale en lokale klimaatmaatregelen en om bestaande lacunes aan te vullen, samen met een verbeterd transparantiekader en de ontwikkeling van de nodige instrumenten voor mondiale inventarisatie, een beter inzicht in de gedifferentieerde impact van klimaatverandering, verlies en schade, en de juiste klimaatfinanciering en capaciteitssteun.

5. Het CvdR roept derhalve op tot de verdere ontwikkeling van de actieagenda Lima-Parijs (LPAA) en het bijbehorende platform van niet-statelijke actoren voor klimaatactie (*Non-State Actor Zone for Climate Action — NAZCA*). Deze zouden volledig kunnen worden geïntegreerd binnen het UNFCCC-secretariaat via de *Global Climate Action Agenda* die door de onlangs benoemde „klimaatkampioenen” werd gelanceerd⁽¹⁾. Dit secretariaat zou vervolgens de basis moeten vormen voor een daadwerkelijk op *multilevel governance* gebaseerde aanpak van de klimaatverandering, zoals ook werd geconstateerd in de resolutie van het Europees Parlement.

⁽¹⁾ <http://newsroom.unfccc.int/climate-action/global-climate-action-agenda/>

6. Regio's en steden, die de grootste bijdrage leveren aan de LPAA en NAZCA, hebben al aangetoond de bestrijding van de klimaatverandering zeer ter harte te nemen en laten zien dat zij intensievere maatregelen aankunnen. Vrijwillige initiatieven zoals het EU-Burgemeestersconvenant en het „Onder 2 °C”-memorandum van overeenstemming zijn van bijzondere toegevoegde waarde, aangezien zij LPAA en NAZCA voorzien van gekwantificeerde data en daaruit een grotere ambitie spreekt dan de nationale wetgevers tentoonspreiden. De bijdrage van deze initiatieven tot het aanzetten tot actie op alle niveaus dient te worden erkend en aangemoedigd door decentrale en nationale bestuurslagen en intergouvernementele organisaties. Hun inspanningen moeten erkenning krijgen en onderdeel worden van de respectieve nationaal vastgestelde bijdragen, zoals bijvoorbeeld reeds het geval is in Mexico. Ook dienen andere toezicht- en rapportage-initiatieven en -mechanismen voor het meten van emissiereducties en het evalueren van het mitigatie- en aanpassingsbeleid kracht te worden bijgezet.

Betere integratie van regio's en steden binnen het UNFCCC

7. Een betere integratie van regio's en steden in het UNFCCC-proces is ook nodig en biedt de mogelijkheid tot feedback uit het veld die tijdig kan worden teruggekoppeld naar de VN. Landen krijgen zo toegang tot de beste informatie, waardoor ze kosteneffectieve besluiten kunnen nemen die door regio's en steden ten uitvoer kunnen worden gelegd. Er moet derhalve worden gezorgd voor een permanente en rechtstreekse dialoog tussen de verschillende bestuurslagen, te beginnen op lokaal en regionaal niveau.

8. Maatregelen ter bevordering van deze dialoog zijn onder meer:

- regelmatige contacten tussen de vertegenwoordigers van regio's en steden en de COP-voorzitterschappen, „klimaatkampioenen” alsmede het secretariaat van het UNFCCC;
- een trilaterale dialoog tussen steden, regio's en de partijen binnen de structuren van het UNFCCC, met name gedurende de COP's;
- dagelijkse debriefings door de Europese Commissie en de Raad t.b.v. het CvdR tijdens COP's;
- regelmatig overleg met het Europees Parlement (EP), met name met de EP-delegatie tijdens de COP's;
- deelname van partijen (landen) aan de informele groepsvergaderingen van de *Friends of Cities*.

Op EU-niveau

9. Na de COP 21 hebben de Europese Commissie en de Raad steeds vaker overleg gehad met het CvdR teneinde tot een betere integratie van een lokale benadering van de EU-wetgeving te komen, met name via de Europese stedelijke agenda. Bovendien wordt in het stappenplan voor de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs in de EU het beginsel van *multilevel governance* volledig onderschreven.

10. De Europese Commissie heeft ook de aanzet gegeven tot de uitbreiding en versterking van het EU-Burgemeestersconvenant. Het bevat thans een aanpassingscomponent en het concept wordt bovendien in verschillende delen van de wereld verder ontwikkeld.

11. Voor het CvdR is het van het allergrootste belang om voort te bouwen op deze erkenning en om een evenwichtige benadering te waarborgen waarin de afzonderlijke bijdragen van regio's en steden in dit verband worden erkend.

12. Het CvdR wijst erop dat het beginsel van *multilevel governance* inclusief en kosteneffectief is omdat alle bestuursniveaus hun inspanningen op deze manier kunnen coördineren en zo hun vermogen om maatregelen te nemen kunnen maximaliseren.

13. De regio's spelen een sleutelrol door in een groter gebied een kader te bieden voor stedelijk beleid en dit beleid te koppelen met andere beleidsterreinen zoals bosbouw, groene en blauwe infrastructuur, territoriale cohesie en landbouw. Deze functie van regio's is vooral voor de EU van belang, aangezien het grondgebied bestaat uit kleine en middelgrote steden, die vaak over beperkte middelen en capaciteit beschikken om op te treden. Regio's helpen kostbaar dubbel werk te voorkomen en voor een brede cohesie tussen stedelijke en niet-stedelijke gebieden te zorgen.

14. In het EU-Burgemeestersconvenant zijn bijvoorbeeld veel regio's als regionale coördinatoren opgenomen. Daardoor kunnen verschillende steden tegelijkertijd deel uitmaken van het convenant.

15. Het CvdR wijst derhalve op de sleutelrol van de regio's in de lidstaten om dit soort verticale coördinatie tussen alle bestuursniveaus te stimuleren.

16. In Italië hebben regio's bijvoorbeeld een interregionale raad voor de aanpassing aan de klimaatverandering opgericht. Deze raad brengt de nationale regering in contact met alle regio's. Hij zorgt ervoor dat de Italiaanse aanpassingsstrategie, die is ontwikkeld in het kader van de Europese strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering, op regionaal niveau wordt uitgevoerd.

Het is vervolgens weer aan de regio's om de steden op hun grondgebied te helpen lokale aanpassingsplannen uit te werken.

17. Op basis van dit voorbeeld roept het CvdR de EU-regio's op om het voortouw te nemen bij de uitvoering van de Europese en nationale klimaatstrategieën, en bij het doorvoeren van aanpassingen op lokaal niveau. Voorts roept het de Europese Commissie en de lidstaten op om deze rol op zich te nemen in hun definitie van inclusieve governance op het gebied van klimaat en energie, alsook in hun strategie voor de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst van Parijs. Dit houdt onder meer in dat er terdege rekening moet worden gehouden met de rol van „regionale coördinatoren” in het kader van het Burgemeestersconvenant bij het ontwerpen van nieuwe instrumenten ter ondersteuning van de ondertekenende partijen.

Horizontale coördinatie

18. Naast de verticale coördinatie acht het CvdR het noodzakelijk om de horizontale coördinatie tussen de verschillende beleidsterreinen te versterken. Integratie van klimaatverandering in alle beleidsmaatregelen kan de plaatselijke bevolking extra voordelen bieden, zoals een betere levenskwaliteit en lokale werkgelegenheid. Er kunnen ook synergieën door ontstaan en de kosten van actie kunnen erdoor omlaag. Zo kan het EU-pakket voor een circulaire economie bijvoorbeeld bijdragen tot een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen met naar schatting 2 tot 4 % per jaar⁽²⁾, mits correct uitgevoerd. Het CvdR pleit er dan ook voor dat tijdens de COP 22 voldoende aandacht wordt besteed aan het belang van verminderd grondstoffengebruik en duurzaam afvalbeheer in het kader van de bestrijding van klimaatverandering.

19. Het CvdR roept regio's en steden derhalve op om zich in te zetten voor horizontale samenwerking. In dit verband zij gewezen op het succesvolle voorbeeld van de aldus functionerende commissie duurzame ontwikkeling in Espoo, Finland. Niet in de laatste plaats dankzij deze integrale benadering staat volgens een onderzoek in opdracht van het Nederlandse EU-voorzitterschap de stad Espoo bovenaan een ranglijst van de meest duurzame steden in de EU.

20. Horizontale samenwerking op lokaal en regionaal niveau is dus geboden en hokjesdenken bij het ontwerpen van EU-steunmaatregelen voor regio's en steden moet worden vermeden. In dit verband kijkt het CvdR uit naar het door de Europese Commissie in haar mededeling „Wat na Parijs” aangekondigde eenloketsysteem en benadrukt het het belang hiervan voor de behoeften van de regio's.

De bijdrage van het Comité van de Regio's

21. Ter voorbereiding op de COP 22 en de stappen daarna verbindt het CvdR zich ertoe om de Europese Commissie en de Raad te ondersteunen bij hun inspanningen om de tenuitvoerlegging van de overeenkomst tot een succes te maken, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement.

22. Het CvdR moet ernaar streven een koolstofneutrale instelling te worden en zal daartoe nauw samenwerken met de andere EU-instellingen, met name het Europees Parlement.

23. Binnen de EU heeft het CvdR zich ertoe verbonden om steden en regio's te informeren over hun belangrijke rol bij verdere klimaatmaatregelen en over alle mechanismen die bottom-up-oplossingen kracht bij kunnen zetten.

24. Het CvdR, dat een groot pleitbezorger van het EU-Burgemeestersconvenant is, moedigt deelname aan dit initiatief onder zijn leden aan en heeft ook een groep CvdR-ambassadeurs in het leven geroepen die het convenant in hun respectieve landen onder de aandacht brengen.

⁽²⁾ Europees Milieubureau, *Circular Economy Package 2.0: Some ideas to complete the circle*, maart 2015 (<http://www.eeb.org/index.cfm?LinkServID2E1B48-5056-B741-DB594FD34CE970E9>).

25. Het CvdR wil daarom ook zelf het goede voorbeeld geven. Het maakt deel uit van het milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS), en zal zich ervoor blijven inzetten om samen met de administratie en zijn leden tot lagere koolstofemissies en een verminderd verbruik van fossiele brandstoffen te komen. In dit verband bestudeert het CvdR op welke wijze het de onvermijdelijke uitstoot van broeikasgassen als gevolg van reizen van zijn leden en personeel kan compenseren. Dit betekent dat de koolstofvoetafdruk van het CvdR moet worden berekend en dat hierin ook alle dienstreizen en vergaderingen buiten Brussel moeten worden meegenomen. Ter compensatie van de uitstoot van broeikasgassen moeten er duurzame projecten binnen de EU worden gefinancierd. Er moet vaker gebruik worden gemaakt van nieuwe technologieën, zoals videovergaderingen, ook voor commissievergaderingen van het CvdR.

26. Om een papierloze organisatie te worden zou het CvdR het voorbeeld van het Europees Parlement moeten volgen, dat geen dossiers meer print voor plenaire en commissievergaderingen, tenzij leden er specifiek om vragen of indien er andere dwingende redenen zijn om stukken te printen.

27. Het CvdR is vastbesloten om ook buiten de EU, in nauw overleg met DG CLIMA, de Europese dienst voor extern optreden en de lidstaten in het kader van het Netwerk voor groene diplomatie, ondersteuning te bieden voor de tenuitvoerlegging van de bestaande verbintenissen van de partijen van buiten de EU en hen aan te moedigen tot het aangaan van nieuwe verbintenissen die lijken op de door de Europese Unie aangegeven verbintenissen.

28. Het CvdR zal daartoe met name gebruikmaken van overlegstructuren als de Euromediterrane Vergadering van lokale en regionale overheden, de Conferentie van lokale en regionale overheden van het Oostelijk Partnerschap, de taskforce Oekraïne, de gemengde raadgevende comités en werkgroepen met (potentiële) kandidaat-lidstaten om het klimaatbeleid hoog op de politieke agenda te houden en de uitvoering ervan door de lokale en regionale overheden in de hele wereld te ondersteunen.

29. Het CvdR zal zich in het kader van de in Tanger te houden Medcop22-conferentie actief inzetten voor een grotere rol voor de steden en regio's aldaar op het gebied van klimaat en energie. Het zal met name de nadruk leggen op financiering en capaciteitsopbouw voor lokale en regionale overheden in het Euromediterrane gebied en het zal deze kwesties onder de aandacht brengen van de EU-delegatie bij de COP22.

30. Het CvdR zal met name bijdragen tot de bevordering van het Burgemeestersconvenant op mondiaal niveau, te beginnen met het Euromediterrane Burgemeestersconvenant en eventueel het Oostelijke Burgemeestersconvenant in 2016.

31. Het CvdR zal zich ook op UNFCCC-niveau blijven inzetten voor het ambitieuze klimaatstandpunt van de EU-delegatie en met name het gebruik van het *multilevel governance*-model bepleiten bij zijn partners van de *Local Governments and Municipal Authorities Major Group* (LGMA).

Empowerment van onze gemeenschappen

32. Gezien de omvang van de vereiste klimaatmaatregelen zullen we allemaal onze manier van produceren en consumeren moeten veranderen. Om een breed draagvlak te creëren voor deze ingrijpende veranderingen hebben regio's en steden een belangrijke taak te vervullen bij het contact met de burger en om hen in staat te stellen een actieve rol te spelen bij de transitie.

33. Zowel regio's als steden spelen een cruciale rol bij het faciliteren van de verspreiding van informatie over de verandering van gedragspatronen en maatregelen ter ondersteuning van individuele klimaatacties.

34. Ook dienen regio's en steden knelpunten die burgers beletten ten volle deel te nemen aan de overgang naar een koolstofarme en veerkrachtige samenleving, in kaart te brengen en weg te nemen door met hogere bestuursniveaus (nationaal, Europees en mondiaal) samen te werken.

35. Langetermijnpartnerschappen van regio's en steden met bedrijven, universiteiten, lokale gemeenschappen, het maatschappelijk middenveld, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en scholen zijn van vitaal belang voor de bevordering van het klimaatbeleid.

36. Het CvdR roept regio's en steden derhalve op om alle steun te geven aan projecten met meerdere spelers op lokaal en regionaal niveau, teneinde een cultuur voor duurzame ontwikkeling te creëren die een nieuwe impuls kan geven aan de inspanningen op nationaal en Europees niveau. Het benadrukt dat de behoeften in dit verband sterk uiteenlopen tussen de verschillende delen van de EU en tussen regio's en steden en dat ook de kwetsbaarheid voor klimaatverandering niet overal hetzelfde is.

Focus op onderzoek

37. De rol van onderzoek bij het formuleren van passende beleidsreacties op de uitdaging van de klimaatverandering is van cruciaal belang. Nauwe contacten met de academische wereld kunnen bijdragen tot een goede beleidsvorming met besluiten die gebaseerd zijn op degelijk en deskundig advies.

Daarom roept het CvdR regio's en steden op om nauwe banden op te bouwen met universiteiten en onderzoekscentra binnen en buiten hun grondgebied en om steun te geven aan interregionale samenwerking op deze gebieden.

38. Coproductie van kennis in een vroeg stadium en herziening tussen beleidsmakers en academici zal tot een betere samenwerking leiden bij het opsporen van problemen en tot gezamenlijke probleemoplossing gedurende het hele onderzoeksproces en de gehele beleidsvormingscyclus.

39. Het CvdR stelt met voldoening vast dat de recente beslissing van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) om een speciaal verslag op te stellen over steden en het klimaat in 2023, een onmiddellijke stimulans zal betekenen voor meer onderzoek over het belang van steden bij de bestrijding van klimaatverandering. Het roept de Europese Commissie op om actief deel te nemen aan het opstellen van dit verslag en om het CvdR erbij te betrekken, en om te streven naar een territoriale, door diverse beleidsniveaus gedragen visie op klimaatactie. De Europese Commissie zou er met steun aan dergelijk onderzoek met name voor kunnen zorgen dat een constructieve bijdrage wordt geleverd aan het speciaal verslag dat als basis dient voor de toekomstige UNFCCC-besprekingen, met name wat de wereldwijde inventarisatie betreft, die een beoordeling vormt van de stand van de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs in 2023.

40. Het CvdR pleit ervoor om onderzoekers te betrekken bij de planning en uitvoering van aanpassings- en mitigatiemaatregelen.

Klimaatbestendige samenlevingen

41. Belangrijk is dat in de Overeenkomst van Parijs de belangrijke positieve impact van aanpassings- en mitigatiemaatregelen wordt erkend.

42. Het CvdR zal een apart advies over de herziening van de EU-strategie inzake aanpassing aan de klimaatverandering opstellen, die gepland is voor 2017. In dit verband pleit het CvdR voor om veel aandacht te besteden voor de integratie van aanpassings- en mitigatiemaatregelen en van de aanpassing van dit thema in alle relevante beleidsgebieden.

43. Het CvdR wijst erop dat vanwege de mogelijke nadelige gevolgen van klimaatverandering voor mensen en activa, steden en regio's in staat moeten worden gesteld om hun veerkracht zo spoedig mogelijk te vergroten. Het CvdR hamert erop dat aanpassing aan de klimaatverandering verticale en horizontale samenwerking vergt, en dat regio's en steden dus ook overleg moeten voeren met het oog op de aanpassing aan de klimaatverandering.

44. Het CvdR is ingenomen met het actieplan van de Europese Commissie over het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering 2015-2030, evenals met de veralgemening van rampenparaatheid in de COP21. Het verband tussen de totstandbrenging van een veerkrachtige infrastructuur en de aanpassing aan de klimaatverandering moet groter worden om sectoroverschrijdende coördinatie tussen burgerlijke beschermingsdiensten en klimaataanpassingsmaatregelen op alle niveaus te bevorderen.

45. Het CvdR pleit voor meer bewustzijn en steunmechanismen voor de ontwikkeling van op regio's afgestemde nationale aanpassingsstrategieën. De ontwikkeling hiervan tot coherente regionale actieplannen die zijn doorgedacht tot op het lokale niveau dient nauwlettend in de gaten te worden gehouden, waarbij duidelijke streefcijfers worden vastgesteld op EU-niveau die op gezette tijden moeten worden bereikt.

Financiering van maatregelen van Europese regio's en steden op het gebied van klimaatverandering

46. Het vraagstuk van financiering en toegang tot financiering, vooral voor regio's en steden, is van fundamenteel belang voor de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs.

47. Hoewel er verschillende subsidiemogelijkheden zijn binnen de EU, ondervinden regio's en steden regelmatig hinder wanneer zij een beroep willen doen op de steun die op Europees niveau beschikbaar is, zowel via de EU-fondsen als via de Europese Investeringsbank (EIB).

Na talrijke discussies in het CvdR en met verschillende belanghebbenden dringt het CvdR er bij de Europese Commissie, de EIB en de lidstaten op aan om regio's en steden te helpen met het ontwikkelen van de nodige bestuurlijke capaciteit zodat zij ten volle kunnen profiteren van de publieke en particuliere financieringsmogelijkheden die op EU-niveau voorhanden zijn, met name voor kleinere territoriale eenheden.

48. De Europese instellingen moeten zich ook sterk maken voor het verstrekken en verspreiden van informatie over deze verschillende mogelijkheden. Het CvdR reikt de Commissie en de EIB graag de helpende hand bij het ontwikkelen van de daartoe noodzakelijke communicatiemiddelen.

49. Het CvdR is ook verontrust over het mogelijke inefficiënte gebruik van de structuurfondsen in verschillende lidstaten. Hoewel 20 % van de EU-begroting naar klimaatmaatregelen gaat, wordt er niet systematisch een klimaatcriterium gehanteerd bij de financiering van projecten via de structuurfondsen en dreigen EU-middelen te worden ingezet voor projecten die in strijd zijn met de klimaatdoelstellingen van de EU. De Europese Commissie en de lidstaten moeten bijzonder alert zijn hierop en corrigerende maatregelen nemen, mocht dat op basis van nader onderzoek noodzakelijk blijken te zijn, met inachtneming van het beginsel van technologische neutraliteit en het recht van de lidstaten om tussen verschillende energiebronnen te kiezen.

50. Het CvdR roept de lidstaten op om hun commitment voor een geleidelijke afschaffing van subsidies die schadelijk zijn voor het milieu te respecteren. Verder zou de lopende hervorming van het ETS moeten leiden tot de vaststelling van een correcte en eerlijke koolstofprijs die geen schade berokkent aan het concurrentievermogen van de lidstaten, en tot de invoering van een mechanisme waardoor regio's steun kunnen geven aan inspanningen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Het CvdR zou de aandacht van de Europese Commissie en de Raad willen vestigen op het succesvolle voorbeeld van de koolstofmarkt die Californië en Quebec hebben opgezet. Miljarden dollars vloeien nu terug naar de lokale economie om bedrijven, steden en burgers te helpen met de overgang naar een koolstofarme economie. Het CvdR zou graag zien dat de EU zich door dit voorbeeld laat inspireren bij de toewijzing van quota. Het doet tevens een beroep op de lidstaten om regio's de kans te geven om een actieve rol te spelen in de regeling voor de emissiehandel (ETS), met name door een deel van de veilinginkomsten te beheren en deze in duurzame projecten te herinvesteren.

51. De EU moet ook zijn eigen wetgeving herzien om investeringen in duurzame energie gemakkelijker te maken. Momenteel wordt een lagere belasting op biobrandstoffen bijvoorbeeld als staatssteun beschouwd, waarvoor slechts tijdelijke uitzonderingen gelden. Dat leidt tot onzekere investeringsvoorwaarden en administratieve rompslomp voor producenten en leveranciers van biobrandstoffen.

Gezien de hoeveelheid geld die nodig is, zullen regio's en steden zowel publieke als particuliere middelen moeten aantrekken. Er is nog steeds een groot onbenut potentieel voor bedrijven in sectoren die verband houden met de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs.

52. Daarom roept het CvdR regio's en steden op tot een mentaliteitsverandering: zij zouden moeten overstappen van het „subsidiëren” van bedrijfsplannen voor duurzame ontwikkeling naar het „financieren” ervan.

53. Met het oog hierop moet de dialoog tussen de openbare en de particuliere sector worden verbeterd. Bovendien zouden regio's en steden meer moeten samenwerken met de EIB en de banksector om hun kennis omtrent innovatieve financieringsmechanismen voor koolstofarme en klimaatbestendige projecten te vergroten.

In dit verband wil het CvdR erop wijzen dat rechtszekerheid en voorspelbaarheid belangrijke voorwaarden zijn voor de verwezenlijking van deze projecten. Het CvdR onderstreept ook het belang van de uitwisseling van goede praktijken op het gebied van de integratie van duurzaamheidscriteria in de financiële sector. Financiële producten moeten worden beoordeeld op hun blootstelling aan klimaatgerelateerde risico's evenals op de mate waarin zij bijdragen aan de overgang naar een koolstofarme economie en moeten dienovereenkomstig worden gelabeld, om publieke en private investeerders een richtsnoer te geven.

Brussel, 12 oktober 2016.

*De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's*

Markku MARKKULA